

Дисципліна «ІСТОРІЇ ЗАХІДНОЇ МУЗИКИ»

ІІІ курс, V семестр

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»

Хорове диригування, Оперно-симфонічне диригування.

Освітній ступінь «Бакалавр»

Викладачка – **докторка мистецтвознавства, професорка**
ЖАРКОВА ВАЛЕРІЯ БОРИСІВНА

SYLLABUS

★ ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ.

Дисципліна «Історія західної музики» є важливою складовою професійної підготовки сучасного музиканта, адже діяльність музиканта-виконавця в сьогоденному світі, відкритому для взаємодії різних мистецьких традицій, вимагає чітких уявлень щодо етапів розвитку музичного мистецтва, визначальних чинників формування принципів музичного мислення в різні епохи, їх унікальних (національних) та типологічних (загальноєвропейських) проявів в музичній культурі. Тож, навчальну програму V семестру розділу «Історія західної музики» складено із урахуванням найвизначніших досягнень європейської гуманітарної науки. Курс висвітлює широку панораму сучасних оцінок визначальних музичних подій та артефактів першої половини ХХ століття і вводить студентів у коло актуальних проблем сьогодення. В такий спосіб, музичні явища, віддалені в часі та просторі, включаються в поле переживань та уявлень сучасної людини, а музичні події сучасного світу знаходять своє «відображення» в процесі усвідомлення історичного минулого.

★ МЕТА КУРСУ:

- розкрити історичну детермінованість принципів музичного мислення у західноєвропейській культурі різних епох і відтворити особливості життя Homo Musicus в кожному епоху. Це дає змогу відчувати минуле як актуальну сучасність, зануритись у «живу історію», яку наповнюють аромати, смаки, а також дозволяє по-новому бачити завдання Homo Musicus у сучасному світі.

★ ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ:

Заняття проводяться у змішаній формі (он-лайн, оф-лайн), включають лекційні та семінарські години, а також відео-записи лекцій, презентацій та допоміжних матеріалів на платформі **Google Клас** у відповідних тематичних блоках.

Поточні питання та обговорення здійснюються у стрічці **Google Клас** чи у груповому чаті **Telegram**.

👆 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

Письмові роботи, тести виконуються виключно **самостійно** у зазначений термін на платформі **Google Клас**. Для цього необхідно зареєструватися на платформі **Google Клас** під своїм повним ім'ям та вчасно надсилати всі необхідні форми робіт. Це дозволяє кожному студенту завжди бачити баланс своїх балів та мати коментар педагога щодо якості виконаного завдання.

У разі виявлення фактів порушень доброчесності чи конфіденційності (використання допоміжних джерел – якщо це не передбачено умовою завдання, списування, передача третім особам матеріалів курсу чи контрольних завдань/тестів) роботи усіх причетних **дискваліфікуються** і інформація про порушників надається до деканату у доповідній записці.

🕒 НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН:

Обсяг курсу – 3 ECTS.

Курс викладається для бакалаврів у п'ятому семестрі третього року навчання.

У першому семестрі курс триває 14 тижнів (14 годин лекційних та 14 годин семінарських і практичних завдань) та закінчується **заліком**.

Для отримання заліку необхідно опрацювати весь лекційний матеріал курсу, який перевірятиметься тестом, взяти участь у кейс-семінарах та обговоренні проблемних питань на практичних заняттях, здати контрольні письмові роботи у формі «резюме». Підсумок балів в кінці семестру відбувається із розрахунку всіх форм робіт, представлених на платформі **Google Клас**, тому **реєстрація в своїй групі та виконання завдань в Google Клас протягом семестру є обов'язковою вимогою**.

★ Структура курсу має наступні складові:

Структурний елемент	Зміст	Кількість балів
Лекція	Форма заняття, призначена для викладення педагогом найбільш проблемних фундаментальних положень курсу.	-
тест	Проведення тесту-опитування з використанням Web додатку Quizizz у Google Classroom для онлайн-тестування та автоматичного обчислення результату.	Максимальна кількість 40
резюме	Письмовий стислий виклад сутності	Максимальна

	розглянутих проблемних зон курсу із рельєфно відчутною власною оцінкою пройденого матеріалу. Обсяг – 2 сторінки у форматі Word, Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5. Роботу надсилати в свою групу в Google Клас .	кількість балів 20
семінар	Обговорення проблемних питань в усній формі (можливість індивідуальних виступів)	20 балів за кожний семінар
Кейс-семінар	Форма групового виступу з презентацією за планом	20 балів кожному учаснику

Всі конкретні завдання та терміни виконання будуть фіксуватися протягом семестру в стрічці **Google Клас**.

ПЛАН ЗАНЯТЬ НА V СЕМЕСТР:

Тип заняття	Тема заняття
Лекція	Принципи періодизації музичної культури Новітнього часу.
Лекція	Панорама європейського музичного мистецтва першої половини XX століття.
Лекція	Авангардні явища у французькій музичній культурі першої третини XX століття. Художні відкриття К. Дебюссі та М. Равеля, питання їх стильової ідентифікації.
Семінар	Музичний театр К. Дебюссі та М. Равеля: вектори пошуків.
Семінар	Симфонічна творчість К. Дебюссі та М. Равеля: змістові, жанрові та стильові особливості.
Семінар	Фортепіанна музика К. Дебюссі та М. Равеля.
Лекція	Переосмислення традицій та новаційні явища у творчості композиторів нововіденської школи. «Академічний» експресіонизм А. Шенберга.
Семінар	Арнольд Шенберг: вектори оновлення музичного мистецтва.
Лекція	Інтелектуалізм композиторських технік А. Веберна. А. Берг та його експресіоністична драма «Воццек».
Семінар	Антон Веберн як провозвісник музичного авангардизму.
Семінар	Творчість Альбана Берга в контексті часу.
Лекція	Проблема вираження національної ідентичності в музичній культурі XX століття.
Лекція	Художні пошуки Б. Бартока на шляху єднання національного і загальноєвропейського, архаїчного і модерного.
Семінар	Художні пошуки Бейли Бартока на шляху єднання національного та загальноєвропейського.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Історія західної музики» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Кожний модуль включає бали за виконання самостійної роботи, виступи на семінарських заняттях, модульну контрольну роботу, тест. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на лекційних, семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Принципи оцінювання семінарських презентацій:

Логічний вибір матеріалу і чіткий план виступу, який вказаний на слайді на початку презентації	5 балів
Обов'язкова наявність посилань на джерела цитування, якщо використовуються не ваші власні думки	5 балів
Обов'язкова наявність висновку (заклучення, підсумку)	5 балів
Креативність візуального оформлення проєкту.	5 балів

ОСНОВНІ МАТЕРІАЛИ КУРСУ

Матеріали кожної лекції викладаються на платформі Google Клас групи. Основні методичні складові:

- Презентації лекцій;
- Посилання на аудіо- та відео інтернет-ресурси;
- Навчальний посібник.

Рекомендована література

Основна:

- Жаркова В.* Голос Першої світової війни в музиці Моріса Равеля // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2014. № 4. С. 90-98.
- Жаркова В.* Музика Клода Дебюссі та Моріса Равеля: сучасний досвід стильової ідентифікації // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2021. Вип. 130: Історія музики: проблеми, процеси, персони. С. 24-45.
- Жаркова В. Б.* Феномен «життя під час війни» у фортепіанній сюїті Моріса Равеля «Tombeau de Couperin». *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2023. Вип. 136. С. 130–148.
- Корцова О. О.* Музичний модернізм як terra cognita. Київ : Музична Україна, 2020. 490 с.
- Павлишин С.* Музика ХХ століття. Львів: БаК, 2005. 232 с.
- Ржевська М. Ю.* До проблеми художньо-естетичних і хронологічних меж модернізму // Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2010. Вип. 10. С. 23–28.
- Ржевська М. Ю.* Модернізм і авангард: до уточнення змісту понять // Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. ст. на пошану доктора мистецтвознавства, професора, члена-кореспондента АМУ Алли Терещенко. Київ : Третяк І. Я., 2008. Вип. 2. С. 50–62.
- Bonds. M.E.* A history of music in Western culture – 4th ed. Boston: Pearson Education, Inc, 2013. 689 p.

Додаткова:

- Bailey K.* The Twelve-Note Music of Anton Webern: Old Forms in a New Language (Music in the Twentieth Century). Cambridge University Press, 2006. 476 с.
- Boss J.* Schoenberg's twelve-tone music: symmetry and the musical idea. Cambridge University Press, 2014. 468 p.
- Taruskin R.* Oxford History of Western Music: in 5 vols. Vol. 4 : Music in the Early Twentieth Century. Oxford : Oxford University Press, 2011. 987 p.
- The Cambridge History of Twentieth-Century Music : Edit. John Butt. Cambridge University Press, 2004. 837 p.
- Whittall A.* Musical composition in the twentieth century. Oxford University Press, 1999. 432 p.